

СИЛАБУС

курсу «МИТНА СПРАВА»

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**
Спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
Освітня програма **«Фінанси, митна та податкова справа»**

Факультет/ кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу/ кафедра фінансового менеджменту
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна нормативного компонента фахового переліку
Семестр	Перший
Форма навчання	Денна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Викладачі дисципліни	Дубик Вікторія Яківна <i>к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансового менеджменту</i> Голинський Юрій Олегович <i>к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансового менеджменту</i>
Контактна інформація про викладача	Профайл викладачів курсу: https://financial.lnu.edu.ua/employee/dubyk-viktoriya-yakivna https://financial.lnu.edu.ua/employee/holynskij-yurij-olehovych Електронна пошта: yuktoriya.dubyk@lnu.edu.ua Телефон: (032) 245-06-56
Консультації з питань вивчення дисципліни	Середа: 15.00-16.00 год. (вул. Медової Печери, 53, ауд. 112)
Мова викладання	Українська
Сторінка курсу	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Коротка анотація дисципліни

Політика відкритості України, що передусім супроводжується зростанням ролі митної справи, яка є складовою зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності, базується на визнанні міжнародних відносин, систем класифікації і кодування товарів, єдиної форми декларування експорту і імпорту товарів, митної інформації, інших міжнародних норм і стандартів. Тобто, митна справа є поліструктурним явищем й включає в себе: порядок переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів; митне регулювання, пов'язане із встановленням та справлянням митних платежів, процедури митного контролю та оформлення, боротьбу з контрабандою та порушеннями вимог цього кодексу, спрямованих на реалізацію митної політики.

Митна справа є складовою частиною зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності України, де дотримуються визнаної у міжнародних відносинах системи класифікації та кодування товарів, єдиної форми декларування експорту і імпорту товарів, митної інформації, інших міжнародних норм і стандартів.

Навчальна дисципліна «Митна справа» базується на новітньому

	законодавстві і передбачає вивчення методології проведення перевірок правильності нарахування мита та інших обов'язкових платежів в сучасних умовах
<p style="text-align: center;">Мета дисципліни</p>	<p>Предметом навчальної дисципліни є сукупність закономірностей, умов, принципів, процесів та явищ, що мають місце в митній справі.</p> <p>Метою вивчення дисципліни «Митна справа» є засвоєння суті та завдань митної справи в Україні, її організацію на сучасному етапі, засвоєння правових та фінансових основ управління митною справою, правове регулювання митного контролю і здійснення митного оформлення, що сприятиме усвідомленню необхідності й правомірності сплати мита та інших обов'язкових платежів, специфіки їх дії, та використанню набутих знань у майбутній практичній діяльності</p> <p>Завдання вивчення дисципліни «Митна справа» полягають у:</p> <ul style="list-style-type: none"> — надати студентам навчальний матеріал з теорії навчальної дисципліни «Митна справа» та сформуванню основ практичних знань; — виробити навички заповнення необхідних документів при розмитненні, сформуванню знання стосовно застосування ставок ввізного мита відповідно до УКТЗЕД; — ознайомити з формами вантажно-митних декларацій та методикою їх заповнення; — сформуванню основ знань щодо процесу розмитнення товарів при здійсненні експортно-імпортних операцій, а також забезпечити розвиток економічного мислення студентів, вміння приймати виважені рішення у складних та мінливих економічних умовах, адекватно діяти в умовах ринкових відносин, зміни нормативних і законодавчих актів.
<p style="text-align: center;">Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальні питання теорії та практики митної справи : монографія / за заг. ред. І. Г. Бережнюка. – Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2013. – 440 с. – (Митна справа в Україні). 2. Брачук А. О. Митні експертизи: поняття, характеристика та види / А. О. Брачук. // Митна справа. – 2015. – №3. – С. 62–67. 3. Гребельник О.П. Митна справа: підручник. – 4-е вид. онов. та доп. – Київ : ЦУЛ. – 2014. – 472 с. 4. Калінеску Т. В. Митна безпека : підручник / Т. В. Калінеску. – О. О. Недобега. – В. С. Альошкін ; Східноукр. нац. Ун-т ім. Володимира Даля. – Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. – 335 с. 5. Комзюк В. Т. Митні органи України: адміністративно-правовий статус [Текст] : монографія / В. Т. Комзюк ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Х. : НікаНова, 2013. - 339 с. 6. Методологія формування транспортно-митної інфраструктури в Україні [Текст] : [монографія] / [А. М. Пасічник та ін.] ; за ред. А. М. Пасічника ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпропетровськ : УМСФ, 2016. - 168 с 7. Митна політика та митна безпека: концептуальне визначення і шляхи забезпечення [Текст] : [монографія] / [П. В. Пашко та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, засл. діяча науки і техніки України П. В. Пашка. - К. : Знання, 2012. - 215 с. : рис., табл. - (Серія "Митна справа в Україні") 8. Митна справа : навч. посіб. / [О. Є. Кузьмін та ін.] ; Нац. Ун-т «Львів. Політехніка». – Львів : Вид-во Львів. Політехніки, 2015. – 230 с. 9. Митна справа: підруч. / А. Крисоватий, С. Герчаківський, О. Дем'янюк та ін.; за ред. А. Крисоватого. Тернопіль: ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с 10. Митний менеджмент : [посібник] / Т. В. Калінеску, Ю. А. Романовська, О. М. Антіпов ; Східноукр. нац. Ун-т ім. Володимира Даля. – Северодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. – 371 с. 11. Оніщик Ю. В. Правове регулювання митних відносин в Україні та в країнах Європейського Союзу : фінансово-правовий аспект : монографія / НУДПСУ. – К. : Вид-во : КТ «Забеліна-Фільковська Тетяна Сергіївна і компанія «Київська нотна фабрика», 2013. – 480 с. 12. Тоцька Т. С. Митне оподаткування. Практикум [Текст] : навч. посіб. / Т. С. Тоцька ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпропетровськ : Акцент, 2016. - 127 с.
<p style="text-align: center;">Обсяг курсу</p>	<p>Аудиторні години: 64 з них:</p> <p>лекції 32 годин</p> <p>практичні заняття 32 годин</p>

	самостійна робота 56 годин
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : а) знати — законодавчий та інструктивний матеріал з питань митної справи; — порядок митного оформлення в т. ч. декларування товарів та інших предметів; — види мита, порядок справляння; — види митних зборів та інших обов'язкових платежів та порядок їх обчислення і сплати; — відповідальність платників податків за порушення митних правил; б) уміти — використовувати в практичній роботі законодавчий та інший інструктивний матеріал; — обчислювати різні види мита, митних зборів; — заповнювати всі необхідні документи, пов'язані зі митним оформленням
Ключові слова	Митна справа, митна система, митна політика, митно-тарифне регулювання, митні платежі, митна вартість, фактурна вартість, митний режим, товарна номенклатура, зовнішньоекономічні контракти, митне оформлення
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, семінарських та практичних занять, консультацій.
Теми	Тема 1. Еволюція митної справи в Україні Тема 2. Митна система України Тема 3. Взаємодія митних органів з органами державної влади та місцевого самоуправління Тема 4. Митна політика та митно-тарифне регулювання Тема 5. Інтегрування митної системи України до світової митної системи Тема 6. Митні платежі як інструмент митного регулювання ЗЕД країни Тема 7. Митна та фактурна вартість товару: методи їх визначення Тема 8. Характеристика системи митних режимів Тема 9. Товарна номенклатура в митній справі Тема 10. Зовнішньоекономічні контракти, порядок їх укладання Тема 11. Специфіка здійснення митного оформлення ЗЕД Тема 12. Декларування митної вартості товарів Тема 13. Порядок переміщення та пропуск через митний кордон України осіб, товарів та інших предметів Тема 14. Організація митного контролю Тема 15. Незаконне переміщення предметів через митний кордон
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль / екзамен.
Пререквізити	"Мікроекономіка", "Макроекономіка", "Фінанси", "Гроші і кредит", «Фінанси суб'єктів господарювання», «Міжнародна економіка».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Навчальна дискусія, лекції-візуалізації, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, захист кейсів
Необхідне обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
	Оцінювання проводиться за <u>100-бальною шкалою</u> . Бали нараховуються за таким співвідношенням: • практичні (семінарські)/самостійні/модулі 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів • екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів Підсумкова максимальна кількість – 100 балів . Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку –

<p>Критерії оцінювання</p>	<p>20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження митно-тарифних відносин в Україні. Сплата данини у Київській Русі, митні застави на кордонах князівських вотчин. Митно-тарифна система за Козацької держави: «мостове» мито. 2. Митна політика Російської імперії. 3. Митна система України на початку ХХ століття. Характер і направленість митно-тарифної політики СРСР. Митний тариф 1922 року, вдосконалення системи тарифного регулювання. 4. Характеристика сучасного етапу розвитку митно-тарифної політики України. Еволюція митно-тарифної політики України з моменту становлення держави. 5. Митна система України: основні принципи та завдання функціонування системи. Механізм прийняття рішень у сфері застосування митного тарифу. Структура та підпорядкування митних органів України 6. Органи державного регулювання митної служби України. Основні завдання, функції та права ДМС. 7. Структура митної служби України: Центральний апарат ДМС, спеціалізовані установи та митниці. 8. Аналіз діяльності митної служби України за роки функціонування. Роль та місце митної справи в економічному розвитку України на сучасному етапі. 9. Взаємодія ДМС, спеціалізованих митних установ та організацій з іншими органами державної влади при виконанні покладених на них завдань 10. Порядок взаємодії ДМС з іншими державними установами, організаціями у боротьбі з митними правопорушеннями 11. Поняття, принципи та методи митної політики України. Функції митної політики. 12. Сутність митно-тарифних відносин: об'єкт, види. Митно-тарифні регулятори, їх роль та рівні. Характеристика методів митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. 13. Рівень митно-тарифного захисту в Україні. 14. Проблеми митного регулювання і напрямки з удосконалення митно-тарифної політики в Україні. Схеми доступу до імпорتنних виробничих ресурсів. 15. Міжнародні організації як основні суб'єкти функціонування митно-тарифних відносин на мегарівні. Всесвітня митна організація (ВМО). Світова Організація Торгівлі. Аналіз норм, вимог і положень системи ГАТТ/СОТ. Митно-тарифна політика України та ГАТТ. Аналіз наслідків приєднання України до СОТ. 16. Митно-тарифні аспекти економічної інтеграції. Специфіка митного регулювання основних інтеграційних етапів. Реалізація економічних інтересів країни за умов участі у митному союзі. 17. Вдосконалення системи митного регулювання в Україні на основі використання досвіду зарубіжних країн. 18. Економічна природа митного тарифу: сутність, завдання, функції. Види і типи мита. Механізм розрахунку та стягнення мита. Імпорتنе/експортне мито. Етапи нарахування мита.

	<p>19. Роль митних платежів в системі економічних відносин держави. Сутність, завдання, класифікація митних платежів. Митні збори, акцизний збір, ПДВ.</p> <p>20. Митні пільги</p> <p>21. Теоретичні основи митної вартості. Поняття митної вартості та еволюція її змісту. Контрактна (фактурна) вартість. Контракт, контрактна ціна.</p> <p>22. Методи визначення митної вартості імпортованих товарів: за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються (метод 1); за ціною угоди щодо ідентичних товарів (метод 2); за ціною угоди щодо подібних (аналогічних) товарів (метод 3); на основі віднімання вартості (метод 4); на основі додавання вартості (метод 5); резервний.</p> <p>23. Загальна характеристика міжнародних правил тлумачення торгових термінів Інкотермс. Використання Інкотермс-2000 для розрахунку митної та фактурної вартості</p> <p>24. Поняття митного режиму, його види та значення. Класифікаційні ознаки митних режимів.</p> <p>25. Характеристика митних режимів: імпорт; реімпорт; експорт; реекспорт; транзит; тимчасове ввезення (вивезення); митний склад; спеціальна митна зона; магазин безмитної торгівлі; переробка на митній території України; переробка за межами митної території України; знищення або руйнування; відмова на користь держави.</p> <p>26. Сутність товарної номенклатури, класифікації та кодування товарів. Еволюція систем товарної номенклатури у світовій торгівлі. Стандартна міжнародна торговельна класифікація ООН (СМТК ООН). Номенклатура Ради митного співробітництва (НРМС).</p> <p>27. Характеристика Гармонізованої системи опису і кодування товарів: основні елементи, ознаки, структура. Структура коду товарної номенклатури Митного тарифу України (УКРТЗЕД). Правила класифікації товарів в УКТЗЕД.</p> <p>28. Сутність зовнішньоекономічного контракту. Умови, які повинні бути передбачені в договорі (контракті), порядок укладання контракту. Положення про типову форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів). Права суб'єктів підприємницької діяльності при складанні тексту договору (контракту).</p> <p>29. Особливості викладення умов контракту: предмет договору (контракту), базисні умови поставки товарів (приймання-здавання виконаних робіт або послуг), умови платежів, умови приймання-здавання товару (робіт, послуг), форс-мажорні обставини.</p> <p>30. Характеристика системи митного оформлення. Комплекс заходів системи митного оформлення. Митне оформлення юридичних та фізичних осіб.</p> <p>31. Зовнішньоторговельні документи: оперативно-зовнішньоторговельні, комерційні, розрахункові, транспортні, страхові та митні документи.</p> <p>32. Порядок оформлення ВМД. Функції ВМД. Реєстраційний номер Вантажної митної декларації. Реквізити журналу обліку ВМД. Розподіл аркушів ВМД.</p> <p>33. Порядок переміщення фізичних осіб через митний кордон України. Порядок здійснення огляду та переогляду ручної поклажі та багажу. Підстави та порядок проведення особистого огляду громадян.</p> <p>34. Порядок переміщення через митний кордон об'єктів інтелектуальної власності</p> <p>35. Порядок здійснення митного контролю та пропуску через митний кордон транспортних засобів, які належать громадянам</p> <p>36. Сутність та особливості проведення митного контролю. Межі зони митного контролю, спрощений митний контроль.</p> <p>37. Митна вартість: основні завдання, права. Охорона і супроводження підакцизних товарів. Розрахунок часу, витраченого групою митної варті на супроводження між пунктами транзиту.</p> <p>38. Спеціальні види контролю на митному кордоні України: ветеринарний, карантинний, екологічний та гомологічний.</p> <p>39. Організація боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил. Механізм розпізнавання дій, які підпадають під визначення «контрабанда». Основні види порушень митних правил та відповідальність за їх скоєння. Відповідальність за контрабанду та порушення митних правил.</p> <p>40. Проблеми в галузі боротьби з контрабандою та ПМП</p> <p>41. Поняття порушення митних правил як адміністративного правопорушення. Склад митного адміністративного правопорушення.</p> <p>42. Поняття контрабанди як кримінального злочину</p>
<p>Опитування</p>	<p>Опитування проводиться на семінарських та практичних заняттях у вигляді (есе, вирішення кейсу), тестові завдання, доповіді та презентації.</p>

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиж-день	Тема	Форма заняття/ години	Результати навчання	Завдання
1	2	3	4	5
1	Тема 1. Еволюція митної справи в Україні	Лекція/ семинар 2 год./2 год.	Знати історію зародження митно-тарифних відносин в Україні Вміти опрацювати історичні документи з питань митно-тарифних відносин Аналізувати стан сучасного етапу розвитку митно-тарифної політики.	Тестові завдання. Виконання самостійної роботи. Розв'язок задач. Есе. Кейси. Доповіді та презентації
2	Тема 2. Митна система України	Лекція/ семинар 2 год./2 год.	Знати основні принципи та завдання функціонування митної системи. Вміти визначити структуру та підпорядкування митних органів України.. Аналізувати діяльність митної служби України за роки функціонування	
3	Тема 3. Взаємодія митних органів з органами державної влади та місцевого самоуправління	Лекція/ семинар 2 год./2 год	Знати порядок взаємодії ДМС з іншими державними установами, організаціями у боротьбі з митними правопорушеннями. Вміти визначити необхідність взаємодії спеціалізованих митних установ та організацій з іншими органами державної влади при виконанні покладених на них завдань Аналізувати структуру та підпорядкування митних органів України.	
4	Тема 4. Митна політика та митно-тарифне регулювання	Лекція/ семинар 2 год./2 год.	Знати поняття, принципи та методи митної політики України. Вміти систематизувати митно-тарифні регулятори, їх роль та рівні Аналізувати проблеми митного регулювання і напрямки з удосконалення митно-тарифної політики в Україні	
5	Тема 5. Інтегрування митної системи України до світової митної системи	Лекція/ практична 2 год./2 год	Знати міжнародні організації як основні суб'єкти функціонування митно-тарифних відносин на мегарівні.. Вміти визначити специфіку митного регулювання основних інтеграційних етапів.. Аналізувати митно-тарифні аспекти економічної інтеграції	
6	Тема 6. Митні платежі як інструмент митного регулювання ЗЕД країни	Лекція/ семинар 2 год./2 год	Знати економічну природу митного тарифу: сутність, завдання, функції Вміти визначити етапи нарахування мита Аналізувати роль митних платежів в системі економічних відносин держави	
7	Тема 7. Митна та фактурна вартість товару: методи їх визначення	Лекція/ практична 2 год./2 год	Знати теоретичні основи митної вартості. Вміти визначити митну вартість імпортованих товарів. Аналізувати міжнародні правила тлумачення торгових термінів Інкотермс.	
8/9	Тема 8. Характеристика системи митних режимів	Лекція/ семинар 2 год./2 год	Знати Поняття митного режиму, його види та значення. Вміти використовувати класифікаційні ознаки митних режимів. Аналізувати усі види митних режимів.	
10	Тема 9. Товарна номенклатура в митній справі	Лекція/ семинар 2 год./2 год.	Знати сутність товарної номенклатури, класифікації та кодування товарів Вміти використовувати УКТЗЕД Аналізувати правила класифікації товарів в УКТЗЕД	
11	Тема 10. Зовнішньоекономічні контракти, порядок їх	Лекція/ семинар	Знати сутність зовнішньоекономічного контракту Вміти укладати зовнішньоекономічні контракти Аналізувати викладення умов контракту: предмет	

	укладання	2 год./2 год.	договору (контракту), базисні умови поставки товарів (приймання-здавання виконаних робіт або послуг), умови платежів, умови приймання-здавання товару (робіт, послуг), форс-мажорні обставини	
12	Тема 11. Специфіка здійснення митного оформлення ЗЕД	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати характеристику системи митного оформлення Вміти проводити митне оформлення юри-дичних та фізичних осіб Аналізувати комплекс заходів системи митного оформлення	
13	Тема 12. Декларування митної вартості товарів	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати порядок оформлення ВМД Вміти заповнювати ВМД Аналізувати порядок заповнення декларації при переміщенні через	
14	Тема 13. Порядок переміщення та пропуск через митний кордон України осіб, товарів та інших предметів	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати порядок переміщення фізичних осіб через митний кордон України Вміти визначити порядок переміщення та пропуск через митний кордон України осіб, товарів та інших предметів Аналізувати підстави та порядок проведення особистого огляду громадян.	
15	Тема 14. Організація митного контролю	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати сутність та особливості проведення митного контролю Вміти визначати особливості проведення митного контролю Аналізувати розрахунок часу, витраченого групою митної варті на супроводження між пунктами транзиту.	
16	Тема 15. Незаконне переміщення предметів через митний кордон	Лекція/ семінар 2 год./2 год.	Знати організацію боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил Вміти систематизувати основні види порушень митних правил та відповідальність за їх скоєння Аналізувати проблеми в галузі боротьби з контрабандою та ПМП	